

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

4 prosinec 2007
70. ročník

Testování privátních poradců v r. 2007

Jesenné hodnotenie koní

Státní maturity

Na Hubertovej
jazde

Stáž žáků
v Newmarketu

Vianočný vidiek

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

PŘEDVÁNOČNÍ ČAS NA ŠKOLÁCH

V Rožnově první perníčky pekli ke 110. výročí školy

Výstavu „Vánoce v Opočně“ připravují už 11. rokem

STREDOŠKOLSKÁ EKOLOGICKÁ KONFERENCIA str. 17 a 18

Cieľom stretnutia bola výmena skúseností a informácií a nadviazanie spolupráce

STÁŽ ŽÁKŮ V NEWMARKETU str. 15

Boris Kučerka a Michal Mitošinka z Rakovic

Společné foto na letišti

Do diskuze

STÁTNÍ MATURITY

neřešitelný problém v současném školství

Již přes deset let se na různých úrovních a v různém rozsahu hovoří, jak nejrozumněji koncipovat státní maturitní zkoušky. Přes značné finanční náklady není dosud dosaženo uspokojivého výsledku, a to neuvažují obrovské náklady, který by představovalo vlastní uskutečnění a provádění. Lze tedy obecně hned v úvodu podpořit základní axiom:

Dokud nebudou splněny základní, dosud nedořešené problémy, je nutné maturity odložit a neplýtvat s penězi ze státního rozpočtu do školství!

Co si veřejnost obecně představuje pod pojmem maturita?

Pojem maturita je zafixován dlouhá decennia jako zkouška v rámci středních škol, jako mezník představující závěr středoškolského studia, kde absolvent má touto zkouškou stvrzeno, že dosahuje určité odbornou úroveň, že umí a je způsobilý pro další vzdělání či následný pracovní proces.

Bohužel, v posledním období společně se snahou zlepšit postavení státu z hlediska statistického posouzení vzdělanosti národa se objevují názory o dalším rozšíření a zavádění maturit na střední odborná učiliště atd. Máme-li na jedné straně stejně koncipované maturity v různých typech škol, je státní maturita nesmyslná a odvolávat se na stovky zákonných předpisů, požadujících kvalifikační předpoklady o ukončeném studiu s maturitou, je v těchto podmínkách nesmyslné. Dnešní jednotně zavedené stejné maturity jsou dědictvím nedávno minulého období. Dříve již v období první republiky nebyly maturity totožné, např. mezi reálnými školami a klasickými gymnázii, což dále ovlivňovalo i možnosti dalšího vzdělávání.

Dnes platí každá maturita stejně. Proč by si nemohl studující vybrat a složit tu nejméně náročnou. Proč by se učil fyziku, biologii, když maturitu má skládat pouze ze tří předmětů. Takže se lze zaměřit jen na tyto předměty a u dalších zůstat ve vědomostním limitu např. „pátáka“!

V čem bude přínos státních maturit prospěšný?

Obecně je hodnoceno, že maturita představuje důležitý dokument pro následné vzdělání. Ale nastává problém, kdy státní maturity budou pro žáky gymnázií daleko snadnější, než pro žáky středních odborných škol (procento neúspěšnosti dalšího vzdělání u nich rapidně stoupne). Chceme tohoto stavu dosáhnout? Takže dojde ke třídění. A to ukáže,

že jsou školy s převisem poptávky, ale také školy s nedostatkem uchazečů. Jak se s tímto problémem dokáže vyrovnat vysoké školství? Nejlépe snížením úrovně u těch oborů, kde je uchazečů nedostatek. Jak ale se tento požadavek vyrovná se stejnými požadavky státních maturit?

Někteří autoři operují s předpoklady, že státní maturity nám poskytnou mnoho nezbytných informací o kvalitě středního školství. Potřebujeme je, když dnes již máme mnoho vědecky podložených studií o vývoji i o budoucích trendech našeho školství. Otázkou je, jak je využíváme a jak dokážeme převzít vhodné poznatky ze světa, který je nám nyní dokonale otevřen. Co nám ani státní maturity nezajistí, je souhrn poznatků o jednotlivých školách a jejich studentech hned od počátku jejich nástupu. Víme, že jsou školy s vynikajícími výsledky a i s možností výběru a školy, kde sebelepší státní maturity nezabezpečí stejnou profesní úroveň. Okrajové posouzení, zda se tedy bude jednat o výběrovou školu s kvalitní pověstí, s kvalitními absolventy, ostatním středoškolákům situaci jen ztíží. Místo motivace dojde ke snížení zájmu a toho nechceme dosáhnout.

Jaké vhodné možnosti se jeví pro naši nejbližší budoucnost

Vydeme-li z předpokladu, že zahájení státní maturit je vážným riskem a je v tomto stavu přípravy nezodpovědné (důvodu je mnohem více, než je zde uvedených), pak se naskytne zákonitě otázka – a to, jak dále.

Státní maturity nám úroveň středoškolského vzdělání nezajistí. Možnost zvýšení úrovně středoškolských studií a následné zkvalitnění znalostí vidím v testování na úrovni středoškolských zkoušek. Zkoušek zaměřených do života, do praxe, do upotřebitelnosti na zvýšení vzdělanostního standardu. Tedy nehodnotit, zda v češtině plynne odříkáme báseň, zda známe data ze životopisu např. Karoliny Světlé,

ale umět např. napsat bezchybnou žádost, připravit projev pro prezentaci, pochopit text v cizím jazyce, aniž bychom bazírovali na gramatické čistotě jazyka atd. Samozřejmě by školy vyučovali i životopisy či gramatiku cizího jazyka, ale nebylo by záměrem, aby se ve všeobecné středoškolské zkoušce objevovaly požadavky ryze teoretického typu. Měli bychom požadovat, aby středoškolák lesnické školy byl schopný namíchat správné procentuální složení zadaného postřiku a ne aby plyně odříkal Guldenovo pravidlo či řešení derivací. Podstatné je naučit zacházet studenty s literaturou (nejen s počítači), mít běžně potřebné znalosti pro vyplnění dotazníků, žádostí, životopisů..., prostě přiblížit studenty životu, který je čeká a kde budou nuceni každodenně dokazovat svoji životní erudici.

Co tedy stručně závěrem

Ani školská veřejnost ani ostatní veřejnost kolem nás není dosud na státní maturitě připravena. Součástí maturit mají být strukturované písemné práce. Nikdo zatím podrobně nic neřeší, ani způsob hodnocení. Jak dopadne zúžení cílů ve středoškolském lesnickém vzdělávání? Jak dále omezit, ale přesto racionalizovat množství učiva na lesnických školách, jak budou rozvíjeny klíčové kompetence žáků po

přechodu ze základních škol, o jaké právní normy a dokumenty se lze opírat v současném dění? Zatím nám zůstávají jen naše dobré, známé osnovy. Závazné kurikulární dokumenty nám chybí nejen na lesnických školách, ale obecně. Původní maturity mají být ukončeny do r. 2011, kdy ještě budou mít štěstí ti, kteří odmaturoují jako poslední. Kolegové lesníci a lesničtí pedagogové musí pomoci, aby pokud budou zaváděny státní maturity, vycházely z optimálních požadavků srovnatelnosti, zamezení švindlování a přikrašlování vlastních školních výsledků. Musí pomoci při sestavení Rámcových vzdělávacích programů – využít zkušeností dlouholetých pedagogů ve spolupráci s elánem a novými představami mladých.

Naše školství bylo na předním místě ve světě. To nás zavazuje, abychom toto přední místo udrželi a neprohazovali v důsledku nedokonale připravených dokumentů, úspěchů a nepřipravených státních maturit. Sebelepší matematické, teoretické poznatky a studie českých vědců o teorii chaosu by nám naše špičkové postavení ve vzdělávací úrovni neudrželo.

Dr. Ing. Eugen Král, CSc.
VOLŠ a SLŠ Trutnov

PROGRESÍVNE TRENDY BIOLOGICKÉHO VZDELÁVANIA

O inovačnom kurze v Tatranskej Štrbe

V súčasnom období k stále diskutovaným problémom v oblasti školstva patrí okrem iného aj príprava učiteľov biológie, prírodovedných i odborných poľnohospodárskych predmetov. Naše školstvo prechádza obdobím premien i hľadania novej koncepcie práce, didaktických i výchovných postupov. Historický čas sa počíta na stáročia, čas práce pedagóga na minúty, hodiny, ktoré sú mozaikou metodických postupov a pedagogických skúseností niekoľkých desaťročí. Snahou využiť tento čas na obohatenie seba i budúcich učiteľov o nové poznatky, je aj realizovaný inovačný kurz „Progresívne trendy biologického vzdelávania“.

Hlavným organizátorom bola Katedra zoológie a antropológie Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, hlavným garantom kurzu boli doc. PAEDDR. SOŇA ČERETKOVÁ, PhD., prodekanka FPV UKF a zároveň aj manažérka projektu www.prirodovedec.sk a doc. RNDR. MÁRIA VONDRÁKOVÁ, CSc., vedúca KZA FPV UKF v Nitre.

Vzhľadom na dlhoročnú úspešnú spoluprácu s Katedrou učiteľstva a didaktiky biológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe, v zastúpení pani

DOC. RNDr. a PaedDr. MILADOU ŠVECOVOU, CSc., viacročnú úspešnú spoluprácu s Centrom biomedicínskej informatiky Akadémie vied ČR, v zastúpení pánom DOC. RNDr. IVANOM MAZUROM, CSc. a dlhodobú úspešnú spoluprácu s Fakultou prírodných vied Žilinskej univerzity, v zastúpení pánom prodekanom DOC. PAEDDr. TOMÁŠOM LENGYELFALUSY, CSc., sa podarilo pre účastníkov pripraviť zaujímavý a pestrý program. Organizačne kurz zabezpečovali PAEDDr. ANNA SANDANUSOVÁ a RNDr. BARBORA MATEJOVIČOVÁ, PhD. z Katedry zoológie a antropológie UKF v Nitre.

Dvojdnový kurz bol určený pre učiteľov prírodopisu a biológie základných a stredných škôl. Uskutočnil sa v Tatranskej Štrbe, v zariadení Národného inštitútu detí a mládeže MŠMT ČR. Na kurze sa zúčastnilo 50 učiteľov prírodopisu a biológie základných a stredných škôl, z ktorých väčšina sa pravidelne zúčastňuje na podujatiach pripravovaných Katedrou zoológie a antropológie FPV UKF. S poľutovaním však konštatujeme, že poľnohospodárske školy tradične zastupujú iba učitelia zo Strednej poľnohospodárskej školy v Leviciach a Strednej záhradníckej školy v Piešťanoch. Program kurzu bol zameraný nielen na rozšírenie poznatkov učiteľov biológie v oblasti biologických vied, ale aj na nové trendy v didaktike a metodike vyučovania biológie. V rámci projektu www.prirodovedec.sk bolo všetkým účastníkom kurzu počas oboch dní hrazené cestovné, ubytovanie aj stravovanie.

Učitelia odišli z Nitry do Bystrej spoločným autobusom, absolvovali prehliadku Bystrianskej jaskyne a vypočuli si aj prednášku o význame speleoterapie. Potom nasledovala cesta do Tatranskej Štrby. Po obede začali prednášky spojené s workshopom ku každej téme. Pre zaujímavosť uvádzame témy prednášok:

1. **Modelové príklady pre interaktívnu výučbu prírodovedných odborov na základných a stredných školách. Využívanie multimediálnych aplikácií vo vyučovaní biológie, interaktívne učebnice** – prednášajúca doc. PaedDr. RNDr. Milada Švecová, CSc.

2. **Variabilita ľudského genómu a jej využitie v kriminalistickej a biomedicínskej praxi** – prednášajúci doc. RNDr. Ivan Mazura, CSc.
3. **Cieľom vyučovania prírodovedných predmetov je šťastný človek** (Vplyv osobnosti učiteľa na výsledky vo vzdelávaní) – prednášajúci doc. PaedDr. Tomáš Lengyel-falusy, CSc.
4. **Čo to je gemológia a aké má postavenie v rámci geovied?** – prednášajúca doc. RNDr. Ludmila Illášová, PhD.
5. **Speleoterapia** - prednášajúca RNDr. Barbora Matejovičová, PhD.
6. **Význam, organizácia a zaraďovanie odborných exkurzií do vyučovania prírodovedných predmetov** – prednášajúca PaedDr. Anna Sandanusová

K uvedeným témam prebiehali do neskorých nočných hodín rozsiahle panelové diskusie. Na druhý deň účastníci kurzu absolvovali komplexnú exkurziu v Tatranskom národnom parku, zameranú na štúdium flóry a fauny v TANAPE.

Po skončení každý účastník získal certifikát a publikáciu „Progresívne trendy biologického vzdelávania“, ktorá obsahuje všetky prednášky, power-pointové prezentácie a ďalšie metodické materiály, ktoré je možné využiť na hodinách biológie. Vyjadrujeme presvedčenie, že uvedená publikácia nájde plnohodnotné uplatnenie v metodickej i odbornej príprave učiteľov biológie, prírodovedných, aj odborných poľnohospodárskych predmetov a poslúži aj cvičným učiteľom i širokej pedagogickej verejnosti.

Veríme, že všetky ďalšie podujatia, ktoré bude pre učiteľov biológie organizovať FPV UKF v Nitre, sa stretnú iba s pozitívnym ohlasom ich účastníkov.

PaedDr. Anna Sandanusová
Katedra zoológie a antropológie UKF v Nitre

PRONÁJEM ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY V ČESKÉ REPUBLICE

3. díl

Z celkové rozlohy obhospodařované zemědělské půdy, tj. 3 557 791 ha, bylo v r. 2005 pronajímáno 3 048 877 ha, tj. 85,7 %, z toho bylo 2 330 942 ha orné půdy, tj. 88,3 % z obhospodařované orné půdy. Zemědělskou půdu pronajímají fyzické osoby, instituce a obce, případně Pozemkový fond ČR.

Pozemkový fond, který spravuje zemědělskou půdu ve vlastnictví státu, v r. 2006 pronajímal celkem 411 tis. ha zemědělské půdy. Z toho 122 tis. ha je pronajato fyzickým

osobám a 289 tis. ha právnickým osobám. Nepronajatých pozemků je 13 tis. ha. Rozpor mezi vlastnictvím a užitím půdy, který se projevuje v extrémně vysokém podílu pro-

najaté půdy v zemědělských podnicích ČR, je specifikum současného zemědělství ČR, které nemá v EU obdoby.

V průměru EU-15 je na farmách pronajímáno necelých 40 % zemědělské půdy. Po vstupu ČR do EU v r. 2004 dochází k postupné změně v diverzifikaci pronajímané půdy ve vztahu k jednotlivým kategoriím zemědělských podniků i vlastníků zemědělské půdy.

V horizontu několika málo let se očekává dokončení prodeje zbývajících asi 250 tis. ha zemědělské půdy ve vlastnictví státu. Tato půda by měla být prodána především fyzickým osobám. Menší část výměry by se měla prodat právníkům osobám.

Cena nájemného

V České republice je výše nájemného upravena zákonem č. 229/1991 Sb., o půdě v pozdějším znění, kde je stanoveno nájemné ve výši 1 % z úřední ceny zemědělské půdy, pokud se vlastník s nájemníkem nedohodnou jinak. V místech, kde se v daném území obce nebo v katastrálním území nachází více než dva podnikatelské subjekty, je výše nájemného výrazně ovlivněna nabídkou a poptávkou. Tato situace nastává především ve vysoce produkčních oblastech, tj. ve výrobních oblastech kukuřičné a řepařské, v Polabí a na jižní Moravě. V méně příznivých oblastech, kde v daném území hospodaří jeden podnikatelský subjekt (obvykle právníká osoba), je výše nájemného nižší (i méně než 1 % z úřední ceny zemědělské půdy) a často se redukuje na hodnotu odpovídající dani z pozemku.

U fyzických osob jsou rozdíly v nájmech podle velikosti obhospodařované půdy. Zemědělské farmy nad 300 ha v r. 2005 platily průměrné nájemné 1130 Kč/ha, zatímco zemědělské farmy do 50 ha 920 Kč/ha, tj. o 19 % méně než velké farmy. U právníků osob jsou tyto rozdíly nepodstatné. Nájemné u fyzických a právníků osob se výrazně diferencuje podle výrobních oblastí. Nájemné v horských a bramborářsko-ovesných výrobních oblastech v posledním období roste výrazněji než v produkčních oblastech. Je to způsobeno tím, že v posledních třech letech podpory v důsledku LFA v horských oblastech postupně narůstá.

Průměrný nájem zemědělské půdy u právníků osob je relativně nižší než u fyzických osob. Je to dáno tím, že podniky fyzických osob hospodaří převážně v produkčně příznivějších oblastech, zatímco podniky právníků osob hospodaří na celém území státu včetně oblastí méně příznivých.

Obecně je možno konstatovat, že od r. 2004 výše nájemného podstatně vzrostla v porovnání s předcházejícími roky. Průměrné nájemné v r. 2006 překročilo 2 % z průměrné úřední ceny zemědělské půdy, která je vyšší než tržní cena a blíží se standardu průměrného nájmu v zemích EU-15, tj. přibližně 2–3 % z ceny půdy a dosahuje 40 % z výše plošných dotací na ha zemědělské půdy.

Doc. Ing. Jiří Němec, CSc.

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky Praha

TESTOVÁNÍ PRIVÁTNÍCH PORADCŮ V R. 2007

Ústav zemědělských a potravinářských informací (ÚZPI) v Praze je správcem registru privátních poradců. Pouze na poradce z registru může zemědělec čerpat dotaci z Programu rozvoje venkova. Objem finančních prostředků, určených pro poradenství, je omezen. Proto se dotace na poradenství zaměřují na určené priority.

Priority jsou rozděleny dle akreditačních oborů. Dotace bude poskytována jen v oboru, ve kterém je poradce akreditován. Mezi poradenské priority patří např.: ochrana půdy, rostlin, vod, HACCP, welfare, přírodní rozmanitost, zásady ekologického zemědělství, hospodaření v lesích atd. V prioritách je zařazeno hodnocení hospodaření podniku. Hodnocení je zaměřeno na dodržování zákonných požadavků v podniku a provádí ho akreditovaný poradce bez ohledu na akreditační obor. Toto hodnocení je základem pro stanovení slabých stránek podniku a pro návrh poradenských služeb.

Zápisem do registru garantuje ÚZPI odbornou způsobilost zemědělských privátních poradců za účelem zajištění

kvalitní poradenské a informační služby pro zemědělce. Podmínkou zápisu do registru poradců je absolvování vzdělávacího kurzu, složení obecných a specializačních testů a v neposlední řadě vypracování akreditačního projektu a jeho úspěšné obhájení před komisí Ministerstva zemědělství ČR.

Zápisem do registru ale vše nekončí. Aby poradce zůstal zapsán v registru, musí každý rok absolvovat další vzdělávání pro udržení své kvalifikace ve svém oboru a vzdělávání z legislativy. Po absolvování povinného semináře následuje test. Ten je opět všeobecný a specializační. Od r. 2007 je pro poradce povinný ještě test z bezpečnosti a ochrany

zdraví při práci – a tím je poradce připraven podniku poradit i této problematice.

V letošním květnu a červnu proběhly ve velkém sále Ústavu zemědělských a potravinářských informací v Praze semináře podle akreditačních oborů. První seminář byl pro akreditační obor živočišná výroba. Tématem byl chov skotu z hlediska užitkovosti, zdraví a welfare. Především se mluvilo o dojnicích a nejčastějších technologických chybách a omylech v jejich chovu. Druhý seminář pro obor rostlinná výroba se zabýval zemědělskými odpady, nitrátovou směrnicí a ochranou vod. (Nitrátová směrnice byla zaměřena na zhodnocení uplynulého období platnosti končícího akčního programu a výhledu do dalšího období, především na chystané změny po 1.1. 2008.) Dále se poradci dozvěděli něco o zemědělských odpadech, což je oblast, na kterou se klade v dnešní době velký důraz. Problematiku odpadů ještě nemají poradci zcela zažitou a stejně je na tom většina zemědělských podniků. Seminář pro obor ekologické zemědělství byl zaměřen na legislativu ekologického zemědělství a její aspekty v r. 2008, byly probrány zákonné požadavky na ekologické zemědělství. Poté se diskutovalo o aktuálních problémech ekologických zemědělců. Poslední seminář pro obor zemědělská ekonomika se věnoval hodnocení zemědělského podniku z hlediska finančního zdraví, likvidity a rentability.

Po seminářích následovaly specializační testy. Na webových stránkách ÚZPI www.agroporadenstvi.cz bylo pro

účastníky testů připraveno několik materiálů. Byly to zejména studijní materiály rozdělené podle akreditačních oborů, kde mohli poradci nahlédnout do platných legislativních předpisů nebo do prezentací výše uvedených seminářů.

Na regulérnost zkoušek dohlížel zkušební komisař ÚZPI a zástupce ministerstva zemědělství. Jako příprava pro znalosti z bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) byl uspořádán dvoudenní kurz. První den byl věnován základům obecné bezpečnosti práce, druhý pak přímo bezpečnosti práce v zemědělství. Poradci z oboru lesnictví absolvovali specializovanou část BOZP v České zemědělské akademii v Humpolci. Po absolvování kurzu následoval test BOZP, ke kterému byl připojen test všeobecný. Aby byl poradce úspěšný v letošním testování, musel úspěšně složit 3 testy: specializační, všeobecný a BOZP. (Poradci akreditovanému v letošním roce stačilo absolvovat pouze test BOZP.)

Z 346 privátních poradců, kteří jsou zapsáni v registru, bylo v testování úspěšných 232 poradců. Většina neúspěšných poradců se k testům vůbec nedostavila. V registru poradců tak zůstávají jen ti, kteří mají o poradenství zájem a dobře se k testům připravili.

Ing. Luboš Blažek, ÚZPI Praha

DALŠÍ ZKVALITŇOVÁNÍ

odborné úrovň privátních poradců

V tomto roce prošli privátní poradci zapsaní v Registru poradců MZe ČR působící v oborech živočišné výroby, rostlinné výroby, v ekologickém zemědělství, v zemědělské ekonomice, v oboru lesnictví a ochraně krajiny náročným systémem přípravy a ověřování získaným vědomostmi a znalostmi z oborů, ve kterých jsou akreditováni. Bylo to dáno otevíráním jednotlivých opatření v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a především požadavky na kvalitu a schopnosti privátních poradců, které sebou přináší připravovaná nová Směrnice MZe ČR o akreditaci poradců a jejich vedení v Registru poradců ministerstva zemědělství.

V každém oboru akreditace proběhly specializační semináře k aktuálním otázkám daného oboru, po té následovala

fáze samostudia, která byla ukončená písemným testem. Poradci oboru rostlinné výroby museli dále předložit osvědčení o absolvování kurzu a složení testu u Státní rostlinolékařské správy, prostřednictvím kterého se stali odborně způsobilou osobou pro zacházení s přípravky na ochranu rostlin podle § 82 zákona č. 326/2004 Sb. Byl uskutečněn seminář o základních informacích při podpoře využívání poradenských služeb z programu EAFRD.

Nově byla podle požadavků EU do procesu přípravy poradců zařazena problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, která přešla do samostatného studia téměř dvacetí vyhlášek a nařízení zabývajících se bezpečností práce a ochranou zdraví při práci v rezortu zemědělství a v lesním hospodářství. Studium této oblasti bylo ukončeno rovněž písemným testem před zkušební komisí.

Privátní poradci měli za povinnost si dále prohloubit své znalosti o aktuální Společné zemědělské politice v EU, v dodržování standardů GAEC, o systému Cross compliance, o oblastech NATURA 2000, o oblastech a platbách v LFA a podrobně studovat program EAFRD. Zvládnutí všech těchto otázek bylo prověřováno dalším písemným testem.

V roce 2007 probíhala i příprava nových žadatelů na privátní poradce. Akreditačním kurzem prošlo a před akreditační komisí ministerstva zemědělství obhájilo svůj závěrečný projekt celkem 81 nových poradců.

V průběhu roku měli možnost se poradci zúčastnit dalších nabízených kurzů, seminářů a workshopů: Pokroky v metodách molekulární biologie, regionální management, agroturistika, preventivní přístup minimalizující škody způsobené zvěří a na zvěři, nové trendy v ochraně životního prostředí v podmínkách chovu hospodářských zvířat – uplatňované a ověřované BAT, management chovu skotu, odchov telat a jalovic, zdraví mléčné žlázy a kvalita mlé-

ka, komunikační a prezentační dovednosti zemědělského poradce.

Kromě nabídky nepovinných vzdělávacích akcí Ústavu zemědělských a potravinářských informací byl pro privátní poradce připraven cyklus seminářů k ekologickému zemědělství, k revitalizaci bývalých zemědělských staveb a jejich podnikatelské využití v současnosti, ke správné zemědělské praxi, seminář o opatřeních pro trvale udržitelné hospodaření v lesích a další vzdělávací akce, které mohli poradci pro svůj další odborný růst využít.

V příštím roce se bude proces dalšího vzdělávání privátních poradců zapsaných v Registru poradců MZe ČR řídit podle nové akreditační směrnice a budou stanoveny aktuální témata, která si poradci osvojí prostřednictvím kurzů, seminářů, v samostatném studiu a cestou provozovaných e-learningových kurzů.

Josef Sívek, ÚZPI Praha

MEDZINÁRODNÁ ODBORNÁ KONFERENCIA

v Agroinštitúte Nitra

Rozvoj vidieka je najvýznamnejším pilierom politík EÚ a prioritou väčšiny európskych krajín. Politiky rozvoja vidieka korešpondujú s rozvojom poľnohospodárstva v kontexte ochrany životného prostredia, kvality a bezpečnosti potravín, zvýšenia konkurencieschopnosti poľnohospodárskeho a lesníckeho sektora, zlepšenia kvality života na vidieku a zatraktívnenie vidieckych oblastí pre mladých poľnohospodárov.

Vzdelávanie patrí medzi dôležité nástroje rozvoja vidieka, pretože ovplyvňuje vidiecke obyvateľstvo, aby lepšie reagovalo na nové výzvy Európy formou rôznych iniciatív, flexibilitou a prispôbením sa zmenám...

Podpora všetkých stupňov a foriem vzdelávania vedie ku zvyšovaniu kreativity a ochote ľudí žijúcich na vidieku rozvíjať vlastné aktivity využívajúc tradičné i inovačné postupy výroby a technológie.

V dňoch 12.–13. 12. 2007 sa v Agroinštitúte Nitra, Akademická 4, 949 01 Nitra uskutoční medzinárodná odborná konferencia na tému „Vzdelávanie pre rozvoj vidieka – Európske cesty v pôdohospodárskom vzdelávaní“.

Cieľom tejto vzdelávacej aktivity je vytvoriť pre zástupcov pedagogickej obce, výskumníkov, manažérov, administrátorov vzdelávania a tvorcov politiky vzdelávania platformu na disemináciu myšlienok, skúseností z oblasti celoživotného vzdelávania, výstupov z projektov a dobrých príkladov z praxe so zámerom ukázať a podporiť prístupy vedúce k rozvoju vidieka a geograficky znevýhodnených regiónov.

Organizácia konferencie:

1. deň konferencie: 12. 12. 2007 – streda – odborná časť je organizovaná spoločne,
2. deň konferencie: 13. 12. 2007 – štvrtok – prezentácie vzdelávacích programov a odborné diskusie sa uskutočnia v 2 diskusných fórach za okrúhlym stolom:
 - **diskusné fórum** – stredné odborné vzdelávanie
 - **diskusné fórum** – ďalšie odborné vzdelávanie

Spoločný záver konferencie – zhrnutie výstupov z odborných sekcií... Aktivity budú podporené z technickej pomoci PRV a Výnosom MP SR v zmysle uzavretých zmlúv.

E. K., P. B.

„OTEVŘENÁ“ ŠKOLA NA PRAHU 21. STOLETÍ

Sřední škola zemědělská a potravinářská v Klatovech

Odborná škola v Klatovech patří podle data založení (r. 1872) k nejstarším pracovištím svého druhu u nás. To však ani v nejmenším neznamená, že by její „věk“ jakkoli omezoval dynamiku vývoje a fungování této instituce. O tom, že opak je pravdou, jsem měla možnost se přesvědčit při nedávném rozhovoru s ředitelem školy – panem Ing. Vladislavem Smolíkem. Moje všetečné otázky se dotkly mnoha témat, nejzajímavější odpovědi či názory na některé z nich budou heslovitě představeny v následujících řádcích.

Spolupráce se „sociálními partnery“

Jedna s nejdůležitějších společností, se kterou mají navázané úzké kontakty, je Úhlava o.p.s. Těžiště spolupráce je ve vytváření společných projektů a organizací vzdělávacích akcí určených pro širokou veřejnost i žáky školy (škola poskytuje prostory přednáškového sálu). Protože vstup na tyto akce je většinou bezplatný, může se jich zúčastnit opravdu kterýkoliv zájemce. Kupodivu jsou přednášky hojně navštěvovány žáky školy.

Dalším zajímavým partnerem je Místní akční skupina (dále jen MAS) Pošumaví. Škola je členem MAS Pošumaví, a tak dostává veškeré pozvánky na připravované akce, semináře a školení a zároveň získává informace o činnosti MAS prostřednictvím Zpravodaje, který je na školu pravidelně doručován.

Škola vytvořila a zrealizovala projekt s názvem „Meteorologické stanice“. V rámci tohoto projektu byly pořízeny a instalovány malé meteorologické stanice ve vybraných lokalitách spádového území MAS Pošumaví – Švihově, Kdyni a Hlavňovicích, s centrálním místem pro sběr dat v budově SŠZP v Klatovech. Tyto stanice jsou propojeny počítači a informace z nich jsou zpracovávány a uveřejňovány na internetových stránkách klatovské školy – www.ssyp.kt.cz.

Získané informace slouží zemědělským podnikatelům, návštěvníkům regionu a veřejnosti jako informační zdroj o počasí. Pracovníci školy navíc data využívají při modernizaci vyučovacího procesu, podnikatelé v zemědělství např. při plánování aplikace chemických ochranných látek.

Celkové náklady na projekt byly 1 075 tis. Kč, z toho dotace činila 851 tis. Kč. Vzhledem k tomu, že na pozemcích školy se nachází jedna z nejstarších meteorologických stanic u nás (vznikla r. 1875), je evidentní, že projekt s touto tematikou je opravdu ve „správných rukou“ a bude snaha získané informace maximálně využívat a projekt dále vylepšovat a rozšiřovat.

Další školní aktivity

V prostorách školy má své sídlo poradce – metodik ÚZPI. Konzultačních hodin využívá nejenom zemědělská odborná veřejnost, ale i žáci SŠZP Klatovy. Podle názoru pana ředitele je to ideální situace. Když zemědělec navštíví odborného pracovníka přímo v budově školy, může se na informačních nástěnkách zároveň seznámit s dalšími činnostmi, které pro něj škola organizuje. Také má možnost hlouběji se seznámit se školou jako takovou a při řešení otázky dalšího vzdělávání svých dětí, často míří přihlášky na studijní a učební obory do sekretariátu této školy.

Střední škola zemědělská a potravinářská v Klatovech je cvičnou školou Institutu vzdělávání a poradenství ČZU Praha. Škola vytváří zázemí pro fungování konzultačního střediska PEF ČZU Praha pro obor veřejná správa a regionální rozvoj.

Obyvatelům regionu nabízí v prostorách školy své poradenské služby a odborné semináře Environmentální informační centrum (ENVIC), Česko-bavorské poradenské a informační centrum pro venkov a zemědělství (REGIOAGRICENTRUM), Informační centrum SIPVZ (organizuje školení v oblasti počítačové gramotnosti) a Krajské centrum vzdělávání a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Plzeň; poradenskou službu zajišťuje zástupce Českomoravské společnosti chovatelů. V současné době je připravován Kurz pro výkon obecných zemědělských činností pro zemědělce.

Pro roky příští se připravuje několik dalších projektů, které se budou týkat např. environmentální výchovy, rekvalifikace nezaměstnaných, zvyšování počítačové gramotnosti, zlepšení vybavení školy atd. Protože dobře připravit a napsat projekt není jednoduchá věc, snaží se pedagogové ve vlastním výukovém procesu v odpovídajících předmětech modernizovat a aktivizovat učivo tak, aby byli žáci nuceni připravit a vytvořit pod odborným dohledem jednoduchý projekt na určitou danou tematiku. Tím získají základní

znalosti a dovednosti, které jim umožní po skončení vlastní školní docházky buď samostatně vytvořit pro své konkrétní pracovní činnosti potřebný projekt, nebo si vybrat díky vlastním zkušenostem a znalostem firmu, která jim projekt zhotoví přesně podle jejich zadání a představ.

„Zelená učebna...“

Dalo by se psát ještě o spoustě dalších oblastí, na které jsme při našem rozhovoru narazili (podrobné jsou webové stránky školy), ale o třech se ještě zmíním. První z nich byla aktivita, při níž byla pro žáky a studenty této školy (do budoucna i pro ostatní účastníky odborných seminářů) vybudována tzv. „zelená učebna“. V krásných prostorách botanické zahrady (je součástí školních pozemků) byl vybudován dřevěný otevřený altán, ve kterém v případě hezkého počasí může probíhat vlastní výuka některých odborných

předmětů. Stavba byla dokončena před několika týdny, přesto si již stačila získat oblibu u žáků i pedagogů.

Druhou akcí, kterou jsem měla možnost v prostorách školy navštívit, byl odborný seminář na téma „Nízkoenergetické domy – vize budoucnosti nebo nezbytný standard dneška?“. V prostorách přednáškového sálu byli jak zástupci odborné veřejnosti, laičtí posluchači, tak i zájemci z řad studentů a pedagogů klatovské školy (a to v poměrně hojném počtu i přes pozdní hodinu přednášky). Pro mě to byla důležitá zpětná vazba o tom, že školní aktivity jsou žákům i veřejnosti známé a jsou jimi v hojné míře navštěvované.

Prestiž školy zvyšuje i vstřícný přístup k handicapovaným dětem – během r. 2007 byl ve škole vybudován výtah pro tělesně postižené, který jim má ulehčit zvládnutí vyučovacího procesu.

- bačka -

PÉČE O ÚROVEŇ VETERINÁRNÍ SLUŽBY

v budoucnu

Ukázka možné cesty v situaci, kdy si neustále někdo stěžuje, že klesá úroveň vzdělání

O udržení kontinuity vysoké úrovně veterinární péče usiluje Státní veterinární správa (SVS) úzkými kontakty nejen s Veterinární a farmaceutickou univerzitou v Brně, ale i se středními odbornými školami veterinárními. Školy zvou pracovníky veterinární služby na své odborné i společenské akce, jako jsou například konference SOČ, obhajoby ročníkových projektů, maturitní zkoušky apod. Odborní specialisté veterinární správy zajišťují podle potřeb škol přednášky, konzultace a výměny zkušeností. Státní veterinární správa tak průběžně sleduje úroveň a aktuálnost profesních vědomostí a dovedností studentů a absolventů veterinárních škol. Zajímá se i o jejich schopnost získané poznatky a dovednosti uplatnit.

V letošním roce Školící středisko Státního veterinárního ústavu v Praze-Lysolajích zorganizovalo soutěž o „Pohár ústředního ředitele SVS ČR“. Soutěž probíhala 29.–31. října 2007 ve Školícím středisku SVÚ Praha. Do soutěže se přihlášily historicky nejstarší veterinární školy, a to Střední odborná škola veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky v Českých Budějovicích, Střední odborná škola veterinární Hradec Králové a Tauferova střední odborná škola veterinární Kroměříž. Každou soutěžící školu reprezentovalo jedno

pětičlenné družstvo. Soutěž byla týmovou záležitostí, nebyla vyhlášena soutěž jednotlivců.

Soutěžilo se ve čtyřech disciplínách:

1. Představení města a školy. Prezence probíhala v češtině a angličtině a byla prováděna za použití dataprojektoru, případně další audiovizuální techniky.
2. Písemný test znalostí. Test obsahoval 25 otázek z odborných předmětů.
3. Soutěž v odborných dovednostech při práci v laboratoři.
4. Představení ročníkové práce.

Výkony soutěžících hodnotila pětičlenná komise, jejímž předsedou byl ředitel ÚSKVBL Brno prof. MVDr. Alfred Hera, CSc. Dalšími členy byli Ing. Milan Zeman, ředitel Vyšší odborné školy potravinářské a Střední průmyslové školy mlékárenské v Kroměříži, MVDr. Lubomír Rosolek, ředitel Střední průmyslové školy technologie masa v Praze, Ing. Hana Rolencová vedoucí laboratoře SVÚ Praha a Miroslav Rýznar, představitel Společnosti veterinárních techniků. Hodnotitelská komise i čestní hosté v čele s ústředním ředitelem Státní veterinární správy MVDr. Milanem Malenou, Ph.D., konstatovali velmi dobrou úroveň vědomostí a dovedností studentů. Komise pochválila i jejich schopnost prezentovat a obhajovat výsledky své práce i dovednosti jazykové a komunikativní.

Se ziskem 81,4 bodu se na 1.místě umístilo družstvo Střední odborné školy veterinární, mechanizační a zahradnické a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky z Českých Budějovic ve složení Lenka Hůlková, Jarmila Jedličková, Veronika Krepsová, Pavla Ševítová a Kristýna Ryglová, všechny studentky čtvrtých ročníků.

Všem účastníkům se soutěž líbila. Zájem vyvolal i doprovodný program, který soutěžícím připravilo Školící středisko SVÚ Praha a organizačně zajistil Ing. Vladimír Stejskal, garant SVÚ Praha. Účastníci soutěže si prohlédli laboratoře SVÚ, navštívili Zoologickou zahradu Praha, kde se mimo prohlídky seznámili i se zvláštnostmi práce veterináře v ZOO. V kině 3D- IMAX Flora zhlédli film „Mořský svět“.

Účast na soutěži byla i záležitostí společenskou. Studenti si popovídali o studiu a životě na jednotlivých školách a navázali nová přátelství.

Učitelé vykonávající pedagogický dozor si ověřili aktuálnost a správnost zaměření výuky na své škole i současné priority Státní veterinární správy. A její představitel? Přesvědčili se, že dobrá úroveň péče o zdraví zvířat a kvalitu potravin může být personálně zajištěna i v budoucnosti.

MVDr. Zuzana Skořepová, Ing. Miloslava Škardová
Střední odborná škola České Budějovice

MUZEUM A STŘEDNÍ ŠKOLA

příklad dobré spolupráce

V polovině září se konaly na zámku Kačina tradiční Chotkovské kuchařské slavnosti, které se pořádají na počest J. R. Chotka – zakladatele zámku. Letošní ročník proběhl ve znamení křenu a křenových specialit a právě na jejich přípravě se v nezanedbatelné míře podíleli i zástupci Střední odborné školy a Středního odborného učiliště T. G. Masaryka z Městce Králové (www.sossoumk.cz).

„Letem světem“ informacemi o křenu

Křen se pěstuje již více než 3 000 let – znali ho Egypťané, Řekové, ale i germánské kmeny ze střední Evropy. Používali ho ve formě koření a především v lidovém léčitelství jako účinný prostředek proti bolestem či afrodisiakum.

U nás se křen pěstoval nejvíce na přelomu 19. a 20. století, kdy se ročně vyprodukovalo asi 100 tun kořenu, a byli jsme křenovou velmocí známou po celém světě.

Kolektivizace v 50. letech minulého století znamenala začátek konce pěstování křenu u nás. Dnes se k nám křen dováží především z Polska.

„Český žeň-šen“ si libuje na vlhkých stanovištích a občas je možno jej nalézt divoce rostoucí na březích potoků a v příkopcích, kde může dorůstat až do výšky 1,5 metru.

Využití křene v kuchyni by vydalo na samostatný dlouhý článek. Organizátoři spolu se žáky a učiteli odborné školy připravili pro návštěvníky na ochutnávku velké množství rozmanitých pokrmů (hlavně z oblasti studené kuchyně) a jako bonus si mohl každý vedle zajímavých chuťových zážitků odnést i recepty na přípravu nabízených pokrmů.

Program Chotkovských slavností

Pracovníci muzea nabídli pro tento den bohatý program, ve kterém si každý z návštěvníků jistě našel pro sebe něco zajímavého: předvádění různých řemesel, prodej některých tradičních výrobků, módní přehlídka, loutková představení pro děti, výstava výtvarných děl věnovaná keltské pramatce zemědělství bohyni Brighid, předvádění hypoterapie a spousta jiných zajímavých akcí.

Během celého slavnostního dne měli návštěvníci samozřejmě přístup i do všech zámeckých expozic. V rozsáhlých prostorách suterénu zámku se nachází bohaté výstavní expozice věnované Cukrářství a cukrovinkářství, Dopravě v zemědělství, Chovu drůbeže, koní, ovcí, prasat, skotu, Kamenictví a lomařství, Mlékářství, Mlynářství, Pálení vápna, Pekařství, Pěstování aromatických a kořeninových rostlin, brambor, cukrovky, píce, obilovin, přadných rostlin, Řeznictví, Venkovským řemeslům, Veterinární asanaci a nechybí ani ukázka vybavení kupeckého krámu.

V prvním patře je možno zhlédnout expozici Chmelářství, Lnářství, Včelařství a Zemědělské stavby.

Pozvánka na další akce

Po říjnové „Hubertově jízdě, likérnických slavnostech“ se 9. prosince otevrou „Vánoce na zámku, pekařské slavnosti“. Na těchto a dalších speciálně zaměřených akcích by se jistě našel prostor pro představení výsledných produktů i z jiných odborných škol a učilišť. Pracovníci z vedení muzea rádi podají zájemcům bližší informace. První informace naleznete na webových stránkách muzea www.kacina.cz.

- bačka -

MISTROVSTVÍ REPUBLIKY V ORBĚ

a Den zemědělce v Třebíči

Dne 27. září 2007 se na pozemcích ZD Stařeč u Třebíče uskutečnilo 34. mistrovství republiky v orbě spojené se Dnem zemědělce. Obě tyto akce se každoročně těší velkému zájmu nejen odborné zemědělské veřejnosti, a proto byla jejich organizaci dlouhodobě věnována patřičná pozornost.

Uspořádání soutěže a přehlídky takového rozsahu předpokládá značné organizační úsilí. Proto hlavní pořadatelé – Společnost pro orbu ČR s místní firmou ADW Krahulov – přizvali ke spolupráci Vyšší odbornou školu a Střední školu veterinární, zemědělskou a zdravotnickou Třebíč. Ta pro soutěžící a pořadatele zabezpečila jednak ubytování a stravu, ale také se podílela na přípravě vlastní soutěže. Žáci školy společně se svými učiteli pomohli vyznačit soutěžní pozemky a prostory pro vystavující firmy a připravili parkoviště a technického zázemí soutěže.

V den vlastní soutěže pak žáci pomáhali při vyhodnocování parametrů orby jako pomocní rozhodčí, vykonávali pořadatelskou službu na parkovištích, zajišťovali zdravotnickou službu a další činnosti při doprovodných akcích.

Ani sebevětší nasazení, nadšení a zájem všech pořadatelů však nic nezmuže s nepřízní počasí. Již několik dní před konáním soutěže bylo na základě předpovědi počasí jasné, že příroda nám lidem situaci nezjednoduší. Nízká oblačnost s deštěm nezklamala.

Než soutěž začala, byl již terén podmáčený. Mrholení se stalo kulisou i pro slavnostní zahájení. V průběhu dne děší nejen že neslábl, ale na všechny přítomné se snášely vydatné dávky studené vody. Ornice, na níž parkovala auta a autobusy, se začala měnit v mazlavou hmotu. Rozbahněný terén ztěžoval jízdu zemědělské techniky. Přesto

soutěžící, rozhodčí, všichni pořadatelé i ostatní účastníci pokračovali ve svých činnostech. Prochladlí. Promočení. Mistrovství bylo regulérně dokončeno a soutěžící letos opravdu ukázali to nejlepší, co umí. Na nejlepší oráče v jednotlivých kategoriích orby čekalo ocenění.

Při slavnostním vyhlášení výsledků celé soutěže za přítomnosti hejtmana Kraje Vysočina pana Miloše Vystřčila hlavní pořadatel ústy pana Ing. Vojtěcha Houště poděkoval žákům školy za obětavou pomoc při organizaci zvláště v těchto krajně nepříznivých povětrnostních podmínkách. Pro žáky školy to byla hřejivá slova uznání, která ocenila nejen jejich pracovní nasazení, ale obzvláště jejich vztah jako budoucích farmářů ke své profesi. Slova chvály nezněla pouze z oficiálních míst.

Všichni, kteří se pravidelně zúčastňují podobných soutěží nebo akcí, oceňovali výborně zabezpečený průběh soutěže i skutečnost, že málokde na soutěžích podobného typu bylo vidět na jednom místě v činnosti tolik zemědělské techniky, jak ve Starči u Třebíče.

Výsledky soutěže

Klasický jednostranný dvouradličný pluh

1. Václav Milík, Agros Kojice
2. Michal Trtek, Střední odborné učiliště Uherský Brod
3. Rudolf Drastik, Fuchs Oil Corporation

110 LET ZEMĚDĚLSKÉHO ŠKOLSTVÍ

v Rožnově pod Radhoštěm

Dne 28. září 2007 – na den sv. Václava – slavila Střední škola zemědělská a přírodovědná v Rožnově pod Radhoštěm významné výročí. Ani trochu proměnlivé počasí nepokazilo dokonale připravené oslavy, a tak absolventi i hosté budou mít dlouho na co vzpomínat. Pracovníci školy a studenti připravili dokonale školu i její areál na nápor návštěvníků. Kromě zajímavých expozic techniky, zvířat, rostlin, produktů i dokumentů a představení odborných učeben byl nachystán program pro děti, uskutečnilo se taneční a sportovní vystoupení i byla předvedena ukázka výcviku psů. Slavnostní událostí se stalo shromáždění účastníků oslav v aule školy a odpolední vzpomínkový akt na Valašském Slavíně. Oficiální program uzavřelo vystoupení souboru Radhošť ve Dřevěném městečku. Běh školních událostí posluchačům v aule shrnul ředitel školy Ing. Jaroslav Krčmář:

Čas neúprosně běží a 3. listopadu tomu bude právě 110 let, kdy byla slavnostně otevřena Zimní hospodářská škola a začala se psát dlouhá historie zemědělského školství v Rožnově pod Radhoštěm. Zemědělská škola

je nejstarší rožnovskou střední školou a během její existence ukončilo studium kolem 4 000 žáků, z nichž mnozí dosáhli významných profesních a společenských postavení i sportovních úspěchů.

Oslava 110. výročí založení zemědělského školství v Rožnově pod Radhoštěm byla zahájena slavnostním shromážděním v aule školy a ukončena vzpomínkovým aktem v muzeu na Valašském Slavíně

Dějiny naší školy jsou úzce spjaty s prvním, dlouholetým ředitelem a budovatelem Emanuelem Venclem, který se významnou měrou podílel nejenom na rozvoji zemědělského školství, ale i hospodářském, kulturním a sociálním pokroku Valašska. Byl ve funkci ředitele nepřetržitě do roku 1935.

Fronta nedočkávkých absolventů u prezentace

Škola prošla mnohými změnami, vyvíjela se a zdokonalovala. Pro zkvalitnění výuky a užšího propojení teorie a praxe byl v r. 1914 založen školní statek a od té doby se stal nedílnou součástí školy. Jeho prvním hospodářem se stal v r. 1920 Miloš Kulišťák – spoluzakladatel Valašského muzea v přírodě. V r. 1919 byla škola přeměněna na Zemskou hospodářsko-lukařskou školu a ve stejném roce byla pro dívky zřízená a umístěná v budově školy Hospodyňská škola. Jejím prvním ředitelem se stal opět Emanuel Vencel.

Velký předěl nastal v r. 1951, kdy byla zřízená čtyřletá Zemědělská technická škola s pícninářským oborem ukončeným maturitou. V r. 1960 se mění název školy na

Přátelské posezení a veselé vzpomínky

Střední zemědělskou a technickou školu, pícninářský obor byl změněn na pěstitelsko-chovatelský a do funkce ředitele byl jmenován Ing. Michal Slovák, který se během 30letého působení významně zasloužil o rozvoj školy. Škola převzala farmu státního statku na Hradisku (výměra se zvýšila na 185 ha) a v r. 1972 farmu státního statku v Tylovicích. V r. 1986 se školní statek stal samostatným právním subjektem. Díky nejasnému a nekoncepčnímu řešení existence školních statků v republice a neutěšené ekonomické situaci vlastního statku byl r. 1999. Škola převzala od Pozemkového fondu kravín na Hradisku, rekonstruovala ho na ustájení krav, ovcí a masného plemene skotu a školní hospodářství se stalo součástí školy. Celková výměra pozemků činí 92 ha.

Zasloužili se nejvíce o rozvoj školy

Současná budova školy sloužila jako domov mládeže (1952 až 1968) a po přístavení 2. patra (od r. 1969) jako hlavní budova školy. V následných letech byla postavena přístavba a moderní tělocvična a v r. 1992 ke stávajícímu domovu mládeže vybudována část nová.

Ing. Michal Slovák působil i v redakční radě Zemědělské školy

Ochutnávka pokrmů z biopotravin

V r. 1991 byla obnovena tradice Hospodyňské školy a pro dívky byl otevřen obor Rodinná škola. Ministerstvo školství ale nedokázalo zabránit neúměrnému plošnému rozšíření tohoto oboru a provedlo druhý extrém – v r. 1999 jej celorepublikově zrušilo. Od r. 1993 byly nahrazeny dosavadní zemědělské obory Pěstitel a Chovatel univerzálnějším a šířeji pojatým oborem Agropodnikání a v r. 1997 byla zahájena výuka oboru Ekologie a ochrana krajiny se zaměřením na pozemkové úpravy.

Prodejní výstava okrasných dřevin

V r. 2006 byl otevřen nový obor Přírodovědné lyceum, a aby název školy lépe vystihoval obsah vzdělání, byla škola od 1. dubna letošního roku přejmenována na Střední školu zemědělskou a přírodovědnou. V současnosti školu navštěvuje 280 žáků v 10 třídách – 4 třídy oboru Agropodnikání, 4 třídy oboru Ekologie a ochrany krajiny a 2 třídy Přírodovědného lycea. Ve škole je zaměstnáno celkem 53 zaměstnanců, z toho je 26 učitelů (plná třetina učitelů jsou absolventy naší školy, včetně mě).

Za základ vzdělávací nabídky považujeme obor Agropodnikání, který nabízíme ve dvou modifikacích, a to zaměřením na chov koní a na péči o krajinu. Tento obor je směřován do výrobních provozů prvovýroby, k samostatné podnikatelské činnosti, do služeb agrokomplexu, veřejné správy a další široké škály činností. Dalším oborem je Ekologie a ochrana krajiny se zaměřením na pozemkové úpravy. Nejmladším oborem je Přírodovědné lyceum. Tento vzdělávací program připravuje

Umění paní kuchařek – jak to bylo krásné, tak to bylo dobré

je žáky prvořadě ke studiu na vysokých nebo vyšších odborných školách zaměřených na biologii, chemii, životní prostředí, potravinářství, zemědělství a podobně. Všechny naše obory, v dnešním přetechizovaném světě, vedou žáky k pozitivnímu vztahu k přírodě a my se v maximální míře snažíme o to, aby výuka byla co nejvíce názorná a právě k tomu je velmi důležité mít patřičné zázemí, ke kterému jistě patří školní hospodářství, botanická zahrada a zázemí praktických činností podniků a institucí, se kterými spolupracujeme.

Nemohla chybět – přehlídka ovčí a koz chovaných na Valašsku

V letošním roce naše škola navázala spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UP Olomouc a stala se její fakultní školou. Samozřejmě i my se chceme otevřít světu a zabezpečujeme zájemcům z řad žáků školy prázdninové zahraniční praxe v Rakousku, Bavorsku a Švýcarsku, spolupracujeme se školami v rakouském Šléglu a na Slovensku se školami v Liptovském Mikuláši a Kežmarku. V r. 2002 byla naše škola vybrána do tzv. „Trvalé vzdělávací základny ministerstva zemědělství“ a získala akreditaci pro realizaci „Rekvalifikačního kurzu obecných zemědělských činností“ pro získání potřebné odborné kvalifikace pro zemědělce, kteří nemají zemědělské vzdělání.

Setkání generací – vzpomínání a pokračování

Po vstupu naší republiky do Evropské unie se naskytly možnosti využívat finanční podpory z evropských fondů. Ani naše škola nezůstala stranou, zapojili jsme se do dvou projektů financovaných z ESF jako partneři v Operačním programu Rozvoj lidských zdrojů. Prvním projektem je „Vytvoření sítě agroenvironmentálních center“ a škola je informačním místem této sítě. Druhým projektem je „Tvorba vzdělávacích progra-

mů pro vzdělávání dospělých“. Dále jsme zapojeni do dvou projektů, spolufinancovaných Zlínským krajem „Monitorování životního prostředí – obsah těžkých kovů v půdách Valašska“ a „Ekologická výchova v praxi“. Pátý projekt „Monitorování životního prostředí“ je spolufinancovaný Městem Rožnov pod Radhoštěm.

Soubor Radhošť nacvičuje v prostorách školy

Co nás čeká v nejbližší budoucnosti? Od příštího školního roku máme povinnost postupně vytvářet Školní vzdělávací programy pro jednotlivé obory a pomoci nich chceme zkvalitnit vzdělávání našich žáků pro úspěšný vstup do další etapy jejich života. Prostřednictvím projektů financovaných z evropských fondů máme v úmyslu zkvalitnit školní hospodářství, vytvořit farmu ekologického zemědělství a vytvořit vzdělávací centrum nejenom pro vzdělávání žáků školy, ale i pro celoživotní vzdělávání odborné i laické veřejnosti, a tím přispět k rozvoji venkovského prostoru. Věřím tomu, že se nám to díky spolupráci a pomoci zemědělských a ostatních zainteresovaných podniků a institucí a za podpory zřizovatele podaří ku prospěchu nás všech.

(Redakčně kráceno)

Vystoupení souboru Radhošť v Janíkově stodole

Taneční skupina Duha ve školní tělocvičně

Otočný dvoustranný dvouradličný pluh

1. Aleš Malý, Střední škola sociálních služeb Zábřeh
2. František Žaloudek, Profi Press
3. Michal Ondra, Strom Praha

Orba s koňmi – otočné pluh

1. Ladislav Vydra, Studenec
2. František Durda, Dolní Katany
3. Jan Novák, Kamenice nad Lipou

Orba s koňmi – klasické pluh

1. Jiří Daněk, Dobročkovice
2. Miroslav Čmela, Chdoun
3. Zdenek Musil, Hodějice

Ing. Karel Samuel
VOŠ a SŠVZaZ Třebíč

ORBA – OPĚT ÚSPĚŠNÁ

Dne 21. září 2007 se naše škola (Střední odborné učiliště Uherský Brod) zúčastnila 12. mistrovství Slovenské republiky v orbě.

Tuto soutěž pořádala Slovenská spoločnosť pro orbu na pozemcích Poľnohospodár Nové Zámky, a. s., stredisko Bánov. Za naši školu a zároveň za Českou republiku soutěžil oráč Michal Trtek, trojnásobný mistr České republiky, který se umístil na krásném druhém místě v celkovém pořadí z 12 oráčů.

O týden později, 27. září 2007, jsme se opět jako škola prezentovali na soutěži v orbě. Tentokrát na 34. mistrovství republiky v orbě ČR a Dni Zemědělce ve Starči u Třebíče. I přes nepříznivé deštivé a chladné počasí a v těžké konkurenci se Michal Trtek se stejnou technikou (Traktor Zetor 7341 a pluh Kverneland) probojoval na krásné druhé místo v kategorii klasických jednostranných dvojradičkových pluhů. Od prvního místa jej dělil rozdíl pouhých 4 bodů.

Michalovi blahopřejeme a zároveň mu přejeme hodně dalších úspěchů. Poděkování patří také panu Františku Johaníkovi, který obě soutěže prožíval organizačně, při přípravě techniky a zároveň jako trenér. Nemalé díky patří řediteli SOU Uherský Brod Ing. Jiřímu Polanskému za poskytnutí zázemí, a také všem sponzorům (Autocentrum A.D.I.Č. s.r.o., Tempex s.r.o, Zemaspol a.s., Zálesí Luhačovice, Imtradex, AutoGames Uherský Brod, Saneko Uherský Brod, Automotoservis Johaník František – Pašovice) bez jejichž finanční podpory bychom se těchto soutěží nemohli zúčastnit.

Bc. Petr Paníček
SOU Uherský Brod

ODBORNÁ PRAX ŽIAKOV

v Havlíčkovom Brode

V dňoch 16.–28. septembra 2007 sme absolvovali odbornú prax v družobnej škole v Obchodnej akadémii a Hotelovej škole v Havlíčkovom Brode. Po dlhej ceste rýchlikom sme v nedeľu večer dorazili na železničnú stanicu v Havlíčkovom Brode, kde nás privítala zástupkyňa školy Ing. Mrázová.

Prvý deň pobytu sme sa oboznámili s mestom a pracoviskami, kde sme vykonávali odbornú prax. Počas dvoch týždňov sme sa postupne vyznačili v pekárni, cukrárskej výrobe, pivovare a v hoteli u „Zlatého lva“.

Okrem praxe nám počas celého pobytu zabezpečovali program, ktorý bol veľmi bohatý. V Havlíčkovom Bro-

de sme absolvovali výstup na vežu, boli sme na návšteve školského „statku“ v Humpolci, kde sme videli nádherné kone, cirkusového poníka a iné hospodárske zvieratá. Veľmi poučná bola exkurzia v podniku Amylon, ktorý sa zaoberá výrobou škrobu a produktov z neho. Pre nás, z potravinárskeho odboru mala exkurzia vysoký prínos, keďže výroba škrobu je jednou z maturitných tém. Veľmi zaujímavou

akciou bola výstava gastronómie v Pardubiciach. Mali sme tu možnosť vidieť študentov z rôznych hotelových škôl, ktorí sa zúčastnili na súťaži, kde predvádzali svoje umenie v odbore kuchár, čašník a cukrár.

V nedeľu 23. septembra sme sa vybrali s veľmi milým a príjemným telocvikárom na turistickú vychádzku na „Stvořidla“, kde sme si výborne oddýchli a strávili krásny, slnečný a poučný deň.

Nezabudnuteľné spomienky budeme mať na hrad Lipnice nad Sázavou, ktorého históriou nás oboznámil sympatický sprievodca. Záver návštevy mal zaujímavý priebeh – chytil nás riadny lejak a my, mokří od hlavy až po päty, sme sa vrátili na internát, ale možno aj preto bol výlet o to krajší a zábavnejší.

Deň pred ukončením praxe sme sa vybrali na celodenný výlet do Prahy. Prešli sme Karlov most, na pražskom hrade sme videli striedanie hradnej stráže s hudobným sprievodom trúb a bubnov, jazdili sme metrom a prezreli si Václavské námestie. Počas našej prehliadky mesta sme videli mnoho cudzincov, na ktorých sme s údivom pozerali a počúvali, pretože z každej strany k nám doliehal iný jazyk. Z Prahy sme odchádzali unavení, ale opäť plní nových zážitkov.

V posledný deň sme sa rozlúčili na pracoviskách a poďakovali za príjemný pobyt.

Stručná charakteristika našich pracovísk:

V **pekárni** sme si osvojili techniku pri výrobe chleba, závinov, či vianočkách, videli chod podniku aj z ekonomickej stránky a expedíciu výrobkov.

V **pivovare** sme merali penivosť piva, pH piva, pod mikroskopom pozorovali pohyb baktérií v pivných kvasinkách a aj degustovali.

V **cukrárskej** výrobe sme vyskúšali rôzne techniky pri výrobe koláčov, zákuskov na rôzne príležitosti.

V **hoteli** sme sa zoznámili so zariadením izieb, príjemným a vždy ochotným personálom. Hotel už na pohľad láka svojou domácou a príjemnou atmosférou.

Nastal čas odchodu. Cestou domov sme už len spomínali a rozoberali množstvo zážitkov, ktoré sme spoločne zažili.

Na záver nášho príspevku chceme úprimne poďakovať vedeniu obidvoch škôl, že nám umožnili realizovať jedinečnú, dvojtyždňovú odbornú prax: Vďační študenti 4. ročníka Strednej poľnohospodárskej školy v Spišskej Novej Vsi – Katka Novotná, Petra Čajová, Jana Šlejzaková, Veronika Polomová, Vlado Holda, Ľuboš Duhančík, Vlado Majerčák.

Ing. Jarmila Tatarková
SPoŠ Spišská Nová Ves

JESENNÉ HODNOTENIE KONÍ

Dňa 16. 10. 2007 sa v Strednom odbornom učilišti v Šali uskutočnilo tradičné hodnotenie koní. Pred hodnotiacu komisiu predviedli 57 koní všetkých vekových kategórií používaných v rozmnožovacom chove koní tunajšieho učilišta.

V rámci tejto chovateľskej udalosti sa posúdil kľusácky plemenný žrebec, plemenné kobyly a skupina prevádzkových, dostihových, športových a voltážnych koní, prevažne plemena Slovenský teplokrvník. Zistili sme, že kolekcia dospelých koní SOUP vyhovuje exteriérom aj telesnými rozmermi Štatútu plemennej knihy plemena Slovenský teplokrvník.

Komisia s uznaním hodnotila zručnosť žiakov školy pri predvádzaní čistých a esteticky vkusne „vyparádených“, koní s veľmi dobre upravenými kopytami. Všeobecne bola konštatovaná určitá rovnorodosť chovnej základne, výborná telesná kondícia koní odchovaných vo vyhovujúcom chovateľskom prostredí.

Chov koní v SOUP Šaľa je v súlade so všeobecným ponímaním využitia koní zameraný na chov športového koňa. Vzhľadom na túto špecifikáciu, ktorá je osobitná nielen v porovnaní s chovom a ekonomikou ostatných hospodárskych zvierat, ale je zvláštna aj v chove koní, kde chov športového koňa je nadradený nad chov jazdeckého koňa. Vedenie SOUP v Šali si uvedomuje mieru náročnosti tohto chovateľského cieľa a postupne krok za krokom realizuje náležité zootechnické požiadavky vytýčeného cieľa. V uvedenom slova zmysle už roky zaraďujeme do chovu exteriérové kobyly s nadpriemernou výkonnosťou. Pri výstavbe moderného športového koňa sa musíme riadiť súčasnou a ustálenou plemenárskou zásadou, ktorá tvrdí, že len dobrí rodičia môžu splodiť

dobré potomstvo. V našom rozmnožovacom chove koní neuvažujeme, že vyprodukujeme uznávaného plemenného žrebca. Preto sa musíme už teraz zamerať na získanie plemenníka s overenou výkonnosťou alebo využiť insemináciu z banky výkonných športových žrebčov. To všetko tvrdíme pri vedomí, že náhodne pridelený žrebec neumožní naplnenie našich chovateľských cieľov.

Kolektív pracovníkov SOUP pod vedením Ing. Magdalény Birnšteinovej, riaditeľky školy, si zodpovedne splnil

organizačné úlohy tohoročného hodnotenia koní. Žiadne kultúrne plemeno nemôže dlhodobo stagnovať. Aj šalianski chovatelia koní nastupovali a znova nastupujú trnistú cestu zmeny modelu koňa a jeho úžitkových vlastností podľa toho, ako si to vyžaduje súčasná spoločenská objednávka.

Ing. Ivan Masek
člen hodnotiacej komisie

STÁŽ ŽÁKŮ V NEWMARKETU

Po loňské úspěšné stáži žáků Střední školy dostihového sportu a jezdeckví Praha-Velká Chuchle ve Francii ve městě koní Chantilly se opět v rámci programu Leonardo uskutečnil plánovaný pobyt studentů v Anglii, v Newmarketu ve spolupráci s dostihovou školou British Racing School (BRS).

Přijetí bylo velmi přátelské, žáci si prohlédli areál dostihové školy, kde byli tři týdny ubytováni, vyzkoušeli zdejší koně v hale i na tréninkové dráze a předvedli své odborné dovednosti pracovníkům školy. Je zde ustájen kůň Decorated Hero, který je jedním ze 7 vítězů žokeje Frankieho Dettoriho při dostihovém mítinku 21. září 1996 v Ascotu.

V BRS jsou využívány dostihové simulátory ke zdokonalování techniky jízdy stejného typu jako má naše škola. Zde byli žáci upozorněni na některé jezdecké chyby. Seznámili se s trenéry a jejich pracovišti, kde pokračoval praktický výcvik studentů – jezdců a ošetřovatelů dostihových koní. Trenéři Clive Brittan, Jeff Pearce, Mark Tompkins a Chris Wall dali možnost našim žákům prověřit a zdokonalit své dovednosti, seznámit se s jiným prostředím a jejich tréninkovými metodami. Na proslulých newmarketských pláních se potkávali s absolventy školy, například s Daliborem Törökem, Martinou Cachovou, Lenkou Urbánkovou, Vendulou Tomanovou a dalšími, kteří tady již nějakou dobu trvale působí.

Časový režim v jednotlivých stájích byl rozdílný, proto byla žákům přidělena kola, aby se mohli přesunovat na různá pracoviště a také zlepšovat svoji fyzickou zdatnost.

Volný čas byl věnován sportovnímu vyžití a návštěvě závodiště Newmarket Rowley Mile, kde se od r. 1809 koná 1000 Guineas a od r. 1814 se zde běhá 2000 Guineas. Z jezdců bylo možno vidět vítěze našeho letošního Derby Paula Edderyho, známého Johna Egana nebo Kerri-na McEvoye, který zvítězil ve třech dostizích dostihového odpoledne. Každý návštěvník Newmarketu nemůže bez

povšimnutí minout The National Horseracing Museum, kde je k vidění mnoho zajímavostí z historie dostihového sportu v Anglii. V době našeho pobytu probíhaly dražby roček, které jsme měli možnost také navštívit. Zajímavý byl i výlet vlakem do studentského města Cambridge.

Pobyt byl každému z účastníků velmi prospěšný po odborné i jazykové stránce a získané zkušenosti jistě žáci využijí ve zvoleném povolání.

Ing. Marcela Sýkorová
SŠDSaJ Velká Chuchle

HIPPOSPOL CUP 2007

HIPPOSPOL CUP je celoroční bodovaný seriál žákovských dostihů, do kterého jsou započítávány výsledky dostihů pro jezdce – žáky Střední školy dostihového sportu a jezdectví, konané na závodišti ve Velké Chuchli.

V letošní sezóně bylo uspořádáno šest těchto dostihů, z toho dva mezinárodní. Podle bodovacího klíče 1. místo – 10 bodů, 2. místo – 7 bodů, 3. místo – 5 bodů, 4. místo – 3 body, 5. místo – 1 bod, je konečné pořadí HIPPOSPOL CUPU 2007 (viz tab.)

Vítěz HIPPOSPOL CUPU 2007 převzal putovní pohár, na kterém je zvěčněno jeho jméno a stejně jako ostatní účastníci seriálu si odnesl věcnou cenu. Ceny věnovalo

občanské sdružení HIPPOSPOL Velká Chuchle, kterému patří poděkování, stejně jako pořadateli dostihů TMM s.r.o. Velká Chuchle, Sedlárství Jan Hauzr a všem majitelům a trenérům, kteří poskytli do těchto dostihů své koně.

Ing. Marcela Sýkorová
SŠDSaJ Velká Chuchle

1. místo	Petr Foret (v r. 2006 – 5. místo)	26 bodů
2. místo	Lucie Bulisová	20 bodů
3. místo	Michal Kubík (v r. 2006 – 1. místo)	17 bodů
4. místo	Josef Mysliveček (v r. 2006 – 15. místo)	13 bodů
5.–6. místo	Kateřina Hájková (v r. 2006 – 8. místo), Hana Růžicková	11 bodů
7. místo	Filip Koplík	10 bodů
8.–10. místo	Jana Trňáková (v r. 2006 – 2. místo), Libor Kubeš, Josef Váňa	7 bodů
11.–14. místo	Monika Gaspárová, Ján Mach, Kamila Mátlová, Kateřina Piskáčková (v r. 2006 – 18. místo)	5 bodů
15. místo	Klára Straková	3 body
16.–17. místo	Lucie Danišová, Jiřina Svobodová, Lucie Veselá (v r. 2006 – 10. místo)	1 bod

Vítěz Hippopol Cupu 2007 Petr Foret

NA HUBERTOVEJ JAZDE

pod záštitou prezidenta

Národný žrebčín Topoľčianky, Kancelária prezidenta SR a Slovenská jazdecká federácia usporiadali na záver jazdeckej sezóny tradičnú Hubertovu jazdu, ktorá sa uskutočnila za účasti prezidenta SR Ivana Gašparoviča, ministra pôdohospodárstva Miroslava Jureňu, prezidenta SJF Andreja Glatza a ďalších vysokých štátnych činiteľov a čestných hostí.

V húfe jazdcov, ktorých bolo 35 a 22 kočiarov, zastupovali SOUP Šaľa žiaci zo študijného odboru agropodnikanie so zameraním na chov koní a jezdectvo Ivana Jakubcová, Anita Lukáčková, Zoltán Oszténi a Mária Mináriková na koňoch z chovu SOUP Šaľa. Na jednom z kočiarov čestných hostí boli zástupcovia Nitrianskeho samosprávneho kraja, vedúca odboru školstva, mládeže, športu a kultúry Helena Psotová a riaditeľka SOUP Šaľa Magdaléna Birn-

šteinová. Po 4hodinovej jazde krásnou jesennou prírodou a prehliadkou zrúcaniny hradu Skýcov, nasledovalo spoločenské posedenie v priestoroch jazdiarne Národného žrebčína Topoľčianky spolu s tradičným súdom.

Predstavenie našich jazdcov a koní našlo uznanie u kolegov Španielskej jazdeckej školy Viedeň a žrebčina Pieber a dalo základ pre budúcu spoluprácu s týmito uznávanými

chovateľskými ustanovizňami. Príkladné predvedenie jazdeckých zručností a celoročná spolupráca žiakov a vedenia SOUP Šaľa s Národným žrebčínom Topoľčianky sú príslubom pre účasť našej školy, reprezentáciu Nitrianskeho

samosprávneho kraja a mesta Šaľa i v ďalších rokoch na Huberte pod záštitou prezidenta SR.

Ing. Livia Szabóová, SOUP Šaľa

4. STREDOŠKOLSKÁ EKOLOGICKÁ KONFERENCIA

V dňoch 22. a 23. 10. 2007 sa v reprezentačných priestoroch Českej akadémie vied v Prahe konala 4. stredoškolská ekologická konferencia. Bola to prehliadka najlepších stredoškolských prác z oblasti ekológie a environmentalistiky, ochrany prírody a životného prostredia.

Cieľom stretnutia bola výmena skúseností a informácií z uvedených oblastí, nadviazanie spolupráce s inými školami a reprezentácia škôl vo vzdelávaní pre udržateľný rozvoj. Hlavným organizátorom bol tradične Klub ekologickej výchovy v Prahe. Odbornými garantmi a hlavnými organizátormi boli RNDR. AT PHDr. DANUŠE KVASNIČKOVÁ, CSc., predsedkyňa KEV a DOC. RNDR. AT PAEDDr. MILADA ŠVECOVÁ, CSc., podpredsedkyňa KEV Prírodovedeckej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe.

Tohoročná konferencia sa konala ako participačný projekt UNESCO pod jeho záštitou ako príspevok k Dekáde OSN „Vzdelávanie pre udržateľný rozvoj“.

Konferenciu slávnostne zahájila a v krátkom vystúpení poukázala na jej veľký význam PROF. RNDR. HELENA ILLNEROVÁ, DRSc., členka Vedeckej rady Akadémie vied ČR a zároveň predsedkyňa Českej komisie pre UNESCO. Z hostí sa na konferencii zúčastnili ING. PAVEL ŠKODA, vedúci tajomník sekretariátu Českej komisie pre UNESCO, riaditeľ strednej školy HLA-Yspertal MAG. JOHANN ZECHNER (Rakúsko), PHDr. RADMILA DYTRTOVÁ, CSc. z Institutu vzdelávania a poradenstvá ČZU v Prahe, PAEDDr. ANNA SANDANUSOVÁ z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (SR), zástupcovia Ministerstva životného prostredia ČR, Ministerstva školstva ČR, Pražského magistrátu, Agroinštitútu v Nitre a ďalší hostia.

Na konferencii bolo prednesených viac ako 40 príspevkov, ktoré zastupovali 25 stredných škôl (gymnazií, odborných škôl i učilíšť) z Českej republiky.

Ako zahraniční účastníci predniesli svoje práce aj študenti z Rakúska – Christoph Fichtinger, Jakob Reiterer,

Wolfgang Preuner (HLA-Yspertal) a zo Slovenska Boris Kučerka a Michal Mitošinka (Združená stredná škola poľnohospodárska Rakovice).

Na záver konferencie Dr. Kvasničková konštatovala, že podujatie má stúpajúcu úroveň, študenti mali kultivované a príjemné vystupovanie, preukázali vytrvalosť pri získavaní informácií a prehľad v riešenej tematike.

Nadviazali nové priateľstvá a obohatili sa o zaujímavé poznatky. 4. stredoškolská ekologická konferencia sa stretla s pozitívnym ohlasom všetkých účastníkov.

PaedDr. Anna Sandanusová

Katedra zoológie a antropológie UKF v Nitre

Účastníci konferencie

NAŠE ŠKOLA NA EKOLOGICKÉ KONFERENCI

Účast SOŠ a SOU Hořovice

Konference se uskutečnila pod záštitou UNESCO jako příspěvek k Dekádě OSN: „Vzdělávání pro udržitelný rozvoj“.

Dne 22.10.–23.10. 2007 se v Praze v konferenčních sálech Akademie věd ČR uskutečnila 4. středoškolská ekologická konference. Konference byla určena pro studenty středních škol České republiky, ale zúčastnili se jí i studenti z Rakouska a Slovenska. Cílem setkání byly prezentace studentských prací věnovaných otázkám ochrany přírody a životního prostředí. Konferenci uvedla a řídila předsedkyně KEV (Klub ekologické výchovy) RNDr. Danuše Kvasničková, CSc.

Přítomní vyslechli a zhlédli 40 různých prací, které představili zástupci 24 středních škol. Zaměření prací bylo různorodé, například „Rozšíření jeřábka lesního“, „Větrné elektrárny“ další témata se týkala např. ubývání stavu zvěře, kyselých dešťů, obnovitelných zdrojů energií. Jako nejvíce aktuální téma se jevila problematika odpadů a jejich likvidace.

Ze SOŠ a SOU Hořovice se zúčastnily tři studentky: Zuzana Vlčková s prací, která se nazývala „Včelí nemoci a využití včelích produktů v lékařství“, Lucie Stehlíková s prací „Přírodní rezervace Stará Ves“ a Hana Černá s prací na téma „Školní arboretum“.

Všechny práce byly velice zajímavé a každý ze zúčastněných si odnesl nejen diplom, ale i mnoho zážitků, ponaučení a informací.

Jak jsem se na tuto konferenci dostala? Jelikož naše škola je přidruženou školou UNESCO a této konference se zúčastňuje již několik let, měla jsem i já možnost jet se podívat, jak taková konference probíhá. Podmínkou mé účasti bylo, že se příští rok přihlásím a budu prezentovat svou práci. Jelikož jsem se jela podívat ještě s mými třemi spolužačkami, tak pro ně platí to samé.

Do Prahy jsem se vydala s paní profesorkou Hudcovou a ještě se sedmi dívkami z naší školy (tři představili své maturitní práce). Mé čtyři spolužačky a já jsme tam jely jako organizační výpomoc, když by bylo potřeba, a také že bylo. Hned po příjezdu dvě naše dívky dávaly u vchodu pozor, aby se návštěvníci podepsali do správných papírů a ke svému příjmení a také, aby dostali tašku, která obsahovala prospekty ke konferenci. Zbývající dvě dívky se ujaly výpomoci v šatně. Práce spočívala ve věšení kabátů a veške-

rých jiných věcí, co si hosté přáli odložit. Po skončení naší pomoci jsme se odebraly do sálu, kde jsme měly rezervovaná místa.

Je velice zajímavé vidět a hlavně slyšet, jaký kdo má vztah ke světu a jaké téma koho zajímá. A hlavně, každá zobrazovaná prezentace byla úplně jiná, jak vzhledově, tak i přednesem. Někdo se zabírá problematikou přejitých živočichů na silnici, jiní zase rostlinami – kolik kde roste druhů, jaké rostliny jsou chráněné. Nejvíce se studenti věnovali problematice odpadů. Tady jsem také měla nejlepší srovnání, zhlédla jsem nejméně pět prezentací s touto problematikou. Každá prezentace byla pojata úplně jinak a každá byla velice zajímavá.

Je pravda, že u některých přednášejících bylo poznat, že jsou velice nervózní z toho, že něco spletou nebo zapomenou, ale byli tam i tací, kteří přednášeli bez jakýchkoliv problémů a dokázali naslouchající i pobavit.

Mně se celá konference velice líbila a nic bych na ní neměnila, ale to bude tím, že jsem zažila svou první konferenci a neviděla jsem jich víc.

Doufám, že mi to příští rok vyjde a i já se zúčastním konference nejen jako posluchač, ale i prezentující.

Kateřina Šenková

**studentka 2. ročníku oboru Ochrana a tvorba životního prostředí
SOŠ a SOU Hořovice**

Naše studentka Hanka Černá ze 4. ročníku

VIANOČNÝ VIDIEK

Agroinštitút Nitra aj v roku 2007, v predvianočnom čase, od 11.–13. 12. 2007 organizuje vo svojich priestoroch už 15. ročník celoslovenskej prezentácie odborných zručnosti a tvorivosti prác žiakov stredných škôl pôdohospodárskeho zamerania pod názvom „Vianočný vidiek„ ...Charakteristickou črtou projektu je prezentácia regionálnych remeselných zručnosti na tému Vianoce. Okrem pôdohospodárskych škôl sú prizvaní k partnerstvu a spolupráci v projekte aj vybraní ľudoví remeselníci z vidieka.

Súčasťou odborného programu a sprievodnou aktivitou je aj medzinárodná súťaž odbornej zručnosti žiakov stredných škôl pôdohospodárskeho zamerania v oblasti floristiky, „Vianočná väzba 2007“, ktorá sa uskutoční v dňoch 10.–11. 12. 2007 v priestoroch Agroinštitútu Nitra.

Tejto súťaže sa môžu zúčastniť žiaci 1. – 4. ročníkov riadneho denného štúdia s profilom záhradníckych študijných odborov, žiaci v odbore záhradníctvo, nadstavbové denné štúdium, žiaci 3-ročných učebných odborov, ale aj žiaci iných príbuzných učebných a študijných odborov, ktorých

súčasťou učebných dokumentov je záhradnícka problematika. Súťaže sa nezúčastňujú žiaci pomaturitného štúdia.

V zmysle organizačného poriadku súťaže, sú odbornou komisiou vypracované propozície k súťaži, ktoré poskytnú potrebné pokyny k súťažným úlohám a tiež ďalšie dôležité údaje a informácie k účasti škôl v súťaži odbornej zručnosti floristov.

Kontakt na odborného garanta súťaže odbornej zručnosti „Vianočná väzba 2007“ je:

Ing. Peter Barboriak, Agroinštitút Nitra, Akademická č. 4, 949 01 Nitra, tel: +421-37-7910 227, e-mail: barboriak@agroinstitut.sk, fax: +421-37-7910 159

Veríme, že našu ponuku v súťaži odbornej zručnosti uvítajú aj záhradnícke odbory pôdohospodárskych škôl z Českej republiky.

Srdečne Vás pozývame na uvedenú odbornú aktivitu, tešíme sa na stretnutie s Vami v priestoroch Agroinštitútu Nitra.

LK

JOSEF KAUB

Do rejstříku firem byla v říjnu r. 1888 zapsána firma Josefa Kauba. Předmětem jejího podnikání byl obchod se střížním zbožím, nitěmi, punčochami, kartounem, hotovými košilemi, bavlněným zbožím, dále prodejem šicích strojů, telefonních zvonků, obstarávání strojních správek atp. V květnu 1911 požádal Josef Kaub o výmaz firmy z obchodního rejstříku, neboť svoji živnost dále neprovozoval. Od tohoto roku však začala existovat druhá firma Josefa Kauba, která se zabývala výrobou hospodářských strojů. (Jeden a týž majitel po určitou dobu, asi od r. 1897, provozoval současně obchod ve dvou oborech.)

Kolem r. 1890 se brandýský měšťan Adolf Exner pokoušel o zdokonalení funkce tehdejšího čistícího mlýnku na obilí. Jako u většiny průmyslových závodů byl vznik i této továrny nepodstatný a náhodný. Exner zhotovil pro svou potřebu mlýnek na čištění obilí, přičemž chtěl odstranit vady stávajících čistících strojů. Konstrukce upraveného mlýnku měla velký úspěch a tak r. 1890 byla založena v Brandýse nad Orlicí (a později v Domažlicích) speciální továrna Adolfa Exnera na výrobu patentních strojů, čistících mlýnků, secích a zemědělských strojů na čištění obilí a jiných hospodářských semen. Adolf Exner byl bezdětný a neměl přímé dědice. Proto se zřejmě rozhodl v r. 1910 svůj

závod prodat. Nabídl jej Josefu Kaubovi, majiteli továrny na výrobu zemědělských strojů v Domažlicích, který byl největším odběratelem čistících mlýnků. K prodeji továrny došlo zřejmě v květnu 1911, kdy Josef Kaub požádal o výmaz firmy z obchodního rejstříku. V květnu r. 1915 však zemřel a za nezletilého dědice Marcela Kauba vedl firmu jeho poručník František Šmejkal. Jeho prokuristou byl jmenován Jan Křištof, disponent v Domažlicích.

Následné povolení ke stavbě nové výrobní a skladištní budovy podél cesty k Oucmanicům bylo adresováno již na firmu Josef Kaub, dříve Adolf Exner, Brandýs nad Orlicí.

cí. Čistící mlýnky se dobře prodávaly, vyvážely se do řady evropských zemí a počet zaměstnanců stále vzrůstal. Před první světovou válkou bylo v továrně zaměstnáno téměř 90 lidí. V období I. světové války měl závod zásoby materiálu a mohl, i když se sníženým počtem dělníků, dále vyrábět. V listopadu 1916 se Marcel Kaub stal plnoprávným majitelem firmy a Jan Křištof zůstal prokuristou. Výroba mlýnků „Originál Exner“ se udržela i v meziválečném období. Jeho výroba skončila až v r. 1948 po znárodnění firmy Josefa Kauba v Domažlicích. V r. 1948 byla ve firmě ustavena národní správa a firma byla zpětně k 1. lednu 1948 znárodněna. Národním správcem byl ustaven Jan Kaub, technický úředník v Domažlicích. Závod v Brandýse

nad Orlicí byl pobočným závodem domažlického podniku. V únoru 1949 byly odvezeny do Domažlic poslední zbytky zařízení, materiálu a objekt převzala firma Hynek Gottwald v národní správě. Po znárodnění byl závod mimo pobočky v Brandýse nad Orlicí včleněn do národního podniku Agrostroj, závody na hospodářské stroje, závod Domažlice.

Za dobu existence továrny Exner-Kaub bylo vyrobeno na 70 000 kusů čisticích mlýnků. Z toho množství vyrobila firma Josefa Kauba na 50 000 kusů.

Ing. Petr Novák, CSc., MZe ČR

100 LET OD ZŘÍZENÍ ŠKOLY PRO ŘIDIČE

Od 80. let devatenáctého století začal parnímu provozu vážně konkurovat benzínový spalovací motor. Poznatky o něm k nám přicházely z Francie a Německa a postupně se vytvořily předpoklady pro rozvoj českého automobilismu.

Mladoboleslavská továrna Laurin+Klement zřídila před sto lety v létě roku 1907 školu pro řidiče, jejíž absolvování mělo majitelům motorových vozidel umožnit poznání konstrukce vozů a jejich řízení a vychovávat řidiče z povolání.

Učební plán této první autoškoly sestával ze všeobecného výkladu různých systémů automobilů, udržování, konzervování a čištění vozů. Frekventanti se ve škole seznámili

s technikou jízdy, dopravními předpisy, první pomocí a se čtením map. Součástí výuky byla samozřejmě praktická jízda a ukončení kurzu šoféřskou zkouškou. Řízení automobilu bylo tehdy i sportovním výkonem, počínaje startováním vozu pomocí kliky až k ovládání volantu.

(tes)

Uplynulo 145 let od narození

JOSEF HORÁK

„Dr. Josef Horák, bývalý učitel a majetník textilních závodů v Benešově-Semilech, uznává velický význam odborného vzdělání zemědělského v nejširších kruzích venkovského obyvatelstva a záslužnou činnost učitelů lidových škol hospodářských v tomto směru věnoval Československé akademii zemědělské částku 500.000 Kč k založení fondu k udělování odměn zasloužilým učitelům lidových škol hospodářských s vyučovacím jazykem českém nebo slovenským.“

Ze Stanov fondu Dr. Josefa Horáka, 1931

Historie našeho zemědělského školství zaznamenává řadu významných příznivců. Byly mezi nimi urození i prostí, zemědělské i nezemědělské organizace, větší podniky, drobné firmy i jednotlivci. Při stavbě nejedné školy se setkáváme s tím, že kupříkladu stavební materiál (dřevo, kámen) nabídl vrchnost a jeho dovoz obstarali místní sedláci. Nezištné příznivce najdeme i při stavebních či úklidových pracích. Hodně dlouhá by byla řada těch, kteří nezištně přispěli k vybavení učeben, knihoven, laboratoří, tělocvičen, zahrad či dílen. Vedle materiální či pracovní výpomoci

občas zaznamenáváme i dary peněžní. A ne malé! Například vdova po poslanci Vincenci Vinařovi, jinak členu kuratoria školy v Kuklenách u Hradce Králové, věnovala na stavbu školy 20 000 Kč, a později před svou smrtí (1931) odkázala škole ještě částku 100 000 Kč ke zřízení nadace, z níž měli být podporováni „hodní, pilní a nemajetní žáci z okresu královéhradeckého“.

Mezi těmito příznivci zemědělského školství si zajistil mimořádné místo Dr. Josef Horák. Tento textilní průmy-

slník založil v r. 1931 při Československé akademii zemědělské fond, který nebyl určen k ocenění mimořádných vědeckých, literárních či jiných mimořádných činů, ale k ocenění prosté poctivé práce kantorské. Částka, kterou do fondu vložil, nemá obdoby. Zaslouží si proto, aby Dr. Josef Horák reprezentoval onen široký okruh zapomínaných ušlechtilých mecenášů zemědělského školství.

Na své životní dráze poznal, co znamená dobrý učitel

Narodil se v Horní Brusnici 7. června 1862 jako syn železničního zřízence. Do vínku dostal nesporné nadání, v rodině velmi dobrý výchovný základ, v životě pak mnoho příležitostí, aby utužoval pevnou vůli, skromnost, pracovitost. Na obecných školách, které shodou okolností navštěvoval na několika místech, poprvé poznal přednosti i nedostatky těchto škol. Pochopil, že o obojím rozhoduje mnoho faktorů, nejvíce ale osobnost učitele.

Po vychození měšťanské školy ve Dvoře Králové studoval učitelský ústav v Hradci Králové (končil v r. 1881). Zde se mu naskytla možnost poznat učitelskou práci z poněkud jiného úhlu – jak se učí budoucí učitelé. A po absolvování učitelského ústavu si začíná ověřovat práci učitele zpoza katedry. Stává se podučitelem obecné školy v Hořicích, později vyučuje také na místní měšťanské škole (zkouška dospělosti na učitelském ústavu ho opravňovala k funkci podučitele, po dvouleté praxi mohl pak vykonat zkoušku učitelské způsobilosti).

Během osmiletého pobytu v Hořicích (1881–1889) prokazuje neobyčejnou píli. Složil například státní zkoušky učitelské způsobilosti pro vyučování franštiny, po čase také profesorské zkoušky z češtiny a němčiny pro střední školy. Jeho dalším cílem je vysokoškolské vzdělání. Maturita na učitelském ústavu nestačí, proto studuje a posléze úspěšně skládá maturitu jako privatista na gymnáziu v Jicíně.

Může tedy začít externí studium na filozofické fakultě univerzity v Praze a ve Vídni. (V souvislosti s tímto studiem požádal pouze o dvě půlroční dovolené.) Věnoval se hlavně slavistice, sanskrtu a srovnávacímu jazykozpytu. V těchto oborech také vědecky pracoval a v českých i německých odborných časopisech publikoval. Roku 1888 získal doktorát filozofie. V roce 1890 se stal suplentem na učitelském ústavu v Praze, v Panské ulici, později suplentem na reálce v Ječné ulici, a konečně profesorem na učitelském ústavu v Plzni. Jeho touhou bylo dostat se jako profesor na průmyslovou školu v Praze. To se mu sice nepodařilo, do Prahy ale znovu přeložen byl, a to na reálku na Starém Městě.

Rok 1904 znamenal pro něho zásadní změnu. V důsledku úmrtí tchána byl nucen převzít správu textilních pod-

niků v Benešově u Semil a tedy opustit dráhu pedagogickou. Neodcházel rád, ale za daných okolností nebylo na vybranou. Doba hospodářské krize těžce dolehla i na jeho závody, ale „svými osvědčenými vlastnostmi dovedl ji stejně jako jiné různé nezdary trpělivě a nakonec také vítězně překonati“ (Vláčil, 1944). Dožil se bezmála 82 let, smrt ho zastihla 12. dubna 1944.

Odměny směřoval ve prospěch vzdělání nejširších vrstev venkova

V roce 1930, „po úradě“ s Dr. Reichem, založil při Československé akademii zemědělské v Praze fond k podpoře zasloužilých učitelů lidových škol zemědělských, který dotoval na svou dobu neuvěřitelnou částkou 500 000 K. Motivy, které ho vedly k tomuto rozhodnutí, přesně neznáme. Možno souhlasit s často vyslovovaným míněním, že vycházelo z jeho celkového vztahu k prostému venkovskému lidu, z něhož vzešel, a který pro něho představoval zvlášť významnou složku národa. Dost možná, že zde sehrály i jeho vlastní určité zkušenosti se zemědělstvím. V r. 1917 totiž koupil velkostatek Horní Studenec s mlýnem, škrobárnou a cihelnou na Chotěbořsku. Spravoval ho sice jeho syn, absolvent střední hospodářské školy v Chrudimi, ale za účasti otce.

Horák nejednou deklaroval své přesvědčení, že existenční podmínky života celého národa vyžadují, aby nejen průmysl, ale i zemědělství zvyšovalo svou výrobní potenci, aby národ byl zemědělsky soběstačný (Vláčil, 1944). Tohoto cíle může zemědělství dosáhnout jen za předpokladu, že se nové vědecké poznání stane majetkem všech vrstev zemědělského lidu, že zemědělský pokrok pronikne „do všech dědin rolnických“.

A širitelé tohoto nezbytného odborného zemědělského vzdělání mohou být podle jeho názoru především lidové školy zemědělské. Jejich úspěch, tak jako u všech ostatních škol, závisí především na učitelích! Obětává práce těch nejlepších si zaslouží ocenění. K tomuto účelu byly určeny úroky z vložené částky. Z nich každoročně k 28. říjnu měl udělit ústřední výbor ČAZ určitému počtu těchto učitelů a učitelek doporučených ministerstvem zemědělství odměny, které zpravidla neměly být nižší než 1000 Kč. Osoby odměněné, mohly být znovu poctěny po uplynutí alespoň 5 let od odměny předcházející. K peněžní částce náležel také diplom Československé akademie zemědělské. Poprvé se tak stalo 28. října 1931. Do konce života zakladatele fondu bylo takto poctěno 217 vynikajících učitelů lidových škol zemědělských.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

OBSAH

Státní maturity	3
Progresívne trendy biologického vzdelávania	4
Pronájem zemědělské půdy v České republice.....	5
Testování privátních poradců v r. 2007	6
Další zkvalitňování	7
Medzinárodná odborná konferencia	8
„Otevřená“ škola na prahu 21. století.....	9
Péče o úroveň veterinární služby.....	10
Muzeum a střední škola.....	11
Mistrovství republiky v orbě.....	12
Orba – opět úspěšná.....	13
Odborná prax žiaků	13
Jesenné hodnotenie koní	14
Stáž žáků v Newmarketu	15
HIPPOSPOL CUP 2007	16
Na Hubertovej jazde.....	16
4. stredoškolská ekologická konferencia.....	17
Naše škola na ekologické konferenci	18
Vianočný vidiek.....	19
Josef Kaub.....	19
100 let od zřízení školy pro řidiče.....	20
Josef Horák	20
110 let zemědělského školství v Rožnově p. R. (příloha) I–IV	

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava;
PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., IVP ČZU Praha;
Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR;
Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha;
Ing. Břetislav Kábele, SOŠ České Budějovice;
Ing. Jan Kot, Integrovaná střední škola Cheb;
Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra;
Mgr. Drahomíra Kučírková, CSc., KPP SPU Nitra;
PhDr. Dana Linhartová, CSc., ICV MZLU Brno;
Ing. Tibor Masár, PhD., MP SR Bratislava;
Ing. Josef Matoušek, MZe ČR;
Ing. Mária Múdra, ZSŠP Rakovice;
prof. Ing. Milan Slavík, CSc., IVP ČZU Praha;
PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR;
Ing. Jan Vajs, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

K ilustraci na obálce:

Kresba větvičky, listu a plodu ořešáku – die Wallnuß oder Butternuß. Vybráno z publikace Allgemeines Deutsches Garten Magazin, 1805

CONTENTS

State-controlled GCSE examinations	
A problem hard to solve in the present educational system – for debate.....	3
Progressive trends of biological education	
About an innovative course at Tatranská Štrba	4
Agricultural land lease in the Czech Republic	
The output of results of research in our education	5
Testing of private consultants in 2007	
The guarantee of professional qualifications of agricultural private consultants	6
Further improvement of professional qualifications of private consultants	
Seminars, courses, self-study	7
International specialised conference in Agroinštitút in Nitra	
Education for rural development – European approaches to agricultural education	8
“Open” school at the beginning of 21 st century	
Secondary Agricultural and Food Production School in Klatovy	9
Care of the future level of veterinary service	
Cooperation of veterinary service with veterinary schools	10
The museum and a secondary school	
An example of good cooperation.....	11
The CR Ploughing Championship and Farmer's Day in Třebíč	12
Ploughing – repeated success	
The participation of a school in the Slovak Republic Championship	13
Practical training of students in Havlíčkův Brod	
Cooperation of schools	13
Autumn assessment of horses	
Horse-breeders' event at a school in Šála	14
A study tour of students to Newmarket	
The stay of students of a horse-racing school in England	15
The Hippospol Cup	
A year-round point-awarded series of students' horse-races	16
Hubert's Ride under the President's auspices	
Successful representation of students from a school in Šála	16
4 th Ecological Conference of Secondary Schools	17
Our school at the Ecological Conference of Secondary schools	
Participation of a secondary vocational school at Hořovice	18
Christmas countryside	
All-Slovakian presentation of professional skills of students of secondary schools	19
Josef Kaub	
History of agricultural machinery.....	19
100 years since the establishment of a school for drivers...20	
Josef Horák	
Prominent personality of agricultural education	20

NA HUBERTOVEJ JAZDE str. 16

JESENNÉ HODNOTENIE str. 14

MISTROVSTVÍ REPUBLIKY V ORBĚ A DEN ZEMĚDĚLCE V TŘEBÍČI str. 12

ORBA – OPĚT ÚSPĚŠNÁ str. 13

„OTEVŘENÁ ŠKOLA“ str. 9

ODBORNÁ PRAX ŽIAKOV str. 13

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2

tel.: 227 010 439, fax: 227 010 114, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agoinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel.: 037/791 02 11, fax: 037/791 02 83, e-mail: machova@agroinstitut.sk

Redaktorka: Mgr. Cecília Machová

www.agronavigator.cz

Časopis vychází 10× ročně (září – červen), cena výtisku je 20 Kč, roční předplatné 200 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZPI Praha, tisk obálky Tiskárna Ministerstva vnitra, p.o.

47816 ISSN 0044-3875

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

Milí čitatelia,

**prajeme Vám krásne prežitie vianočných sviatkov, aby Vám betlehemske svetlo,
sveľo pokoja, lásky a porozumenia v kruhu Vašich najbližších nikdy nevyhaslo.**

A obě naše redakce a vydavatelé se těší na setkání s Vámi i v novém roce 2008!